Overbruggen van verschillen in het werken met migrantengezinnen

Conferentie
Intercultureel vakmanschap voor pedagogen en psychologen

Hans Bellaart

FORUM
INSTITUUT VOOR MULTICULTURELE VRAAGSTUKKEN

Project Intercultureel Vakmanschap Centra Jeugd en Gezin

- Vanuit landelijk programma 'Diversiteit in het jeugdbeleid'(ZonMw)
- Vervolg op project Interculturalisering CJG
- Trainingen op locatie, workshops, themabijeenkomsten
- Trainingen voor professionals, voor gemeenteambtenaren en managers

Van de jeugd in NL is 17% van niet-westerse afkomst

In de jeugdzorg:

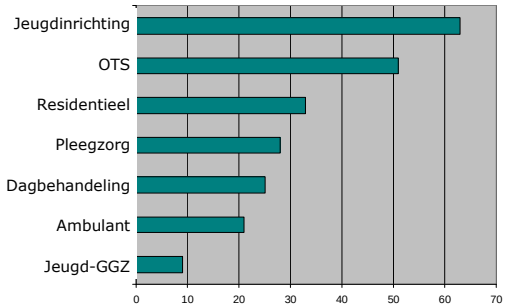

Drempels naar hulpverlening

- Er worden wel problemen gesignaleerd
- Opvoedhulp komt niet vroegtijdig op gang
- Ouders haken vaak voortijdig af
- Vaker gedwongen hulpverlening

→ Hoe zou dat komen?

Drempels voor migrantengezinnen in een achterstandssituatie

- Onbekendheid met hulpverlening
- Andere visie op problematiek
- Wantrouwen en onzekerheid
- Wordt veel zelfstandigheid verwacht
- Hulp sluit niet goed aan bij hun belevingswereld

Impact van verschillen

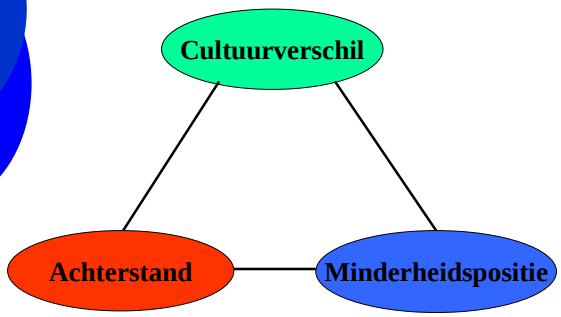

Oefening opvoedingsdoelen

- Gehoorzaam zijn
- Zichzelf kunnen zijn
- Zelfde normen en waarden als ouders hebben
- Eerlijk zijn
- Respect voor ouders
- Goede schoolopleiding
- Beleefd zijn
- Zelfstandig zijn
- Gastvrij zijn
- Zelfvertrouwen hebben
- Voor een ander opkomen
- Trouw zijn aan de familie
- Hulpvaardig zijn
- Gelovig zijn
- Voor zichzelf opkomen
- De eigen taal goed spreken
- Zelfverantwoordelijk zijn

Opvoedingsdoelen

Nederlanders	Creolen	Turken	Marokkanen	Chinezen
1. Autonomie	Autonomie	Prestatie	Prestatie	Conformiteit
2. Sociaal gevoel	Prestatie	Conformiteit	Conformiteit	Prestatie
3. Conformiteit	Conformiteit	Autonomie	Sociaal gevoel	Sociaal gevoel
4. Prestatie	Sociaal gevoel	Sociaal gevoel	Autonomie	Autonomie

Cultuurverschillen in opvoeding

Collectivisme

- Weten hoe het hoort
- Respect voor ouderen
- Controleren
- Bevelsopvoeding
- Minder uitleggen
- Schaamte, extern geweten

Individualisme

- Zelfstandigheid
- Voor jezelf opkomen
- Begeleiden
- Onderhandeling
- Meer uitleggen
- Schuld, intern geweten

Casus Filiz

Filiz van 16 jaar is komt bij de crisisdienst van Bureau Jeugdzorg. Ze heeft een knallende ruzie gehad met haar vader, omdat ze te laat thuis kwam. Ze vertelt dat ze niet meer terug naar huis wil, dat haar vader haar regelmatig slaat, dat ze niets mag en dat ze helemaal geen vrijheid krijgt om leuke dingen met haar vriendinnen te doen. Ze heeft het gevoel niets waard te zijn en is de laatste tijd erg depressief.

De hulpverlener belt de vader om zijn kant van het verhaal te horen. De vader komt meteen. Hij is erg zenuwachtig en ongerust.

Overbruggen van verschillen

- Besteed extra tijd aan vertrouwensrelatie.
- Houd rekening met communicatiecodes.
- Leg uw rol goed uit.
- Onderzoek beweegredenen en opvoedingsvisie van de cliënt.
- Wanneer de cliënt zich gehoord voelt, ontstaat er ruimte voor andere meningen.
- Zoek naar alternatieve handelingen.
- Keur opvoedgedrag dat u negatief vindt niet direct af.
- Maak uw referentiekader en dat van het kind inzichtelijk voor de ouders.
- Wees zorgvuldig met het nemen van beschermende maatregelen.